

Matematika A4 (Val.szám.), 2. zárthelyi pótzh-ja, 2010. december 10., 17 óra Munkaidő: 45 perc. A megoldásokhoz adjon magyarázatot! A végeredményeket elég numerikus képlettel megadni.

1. Egy automata gyümölcsleves dobozokat tölt. A névleges mennyiség 1 liter, amelynek szórása 0,15 deciliternek tekinthető. Az automata elállítható, és a túltöltés is, az alultöltés is komoly probléma, ezért rendszeresen ellenőrzik. Az ellenőr kétszóránként 16 elemű mintát vesz, és annak alapján dönti el, hogy leállítsák-e újbóli beállítás végett az automatát. (a) 5%-os szignifikancia szinten mik lesznek a kritikus értékek? (b) 5%-os szignifikancia szinten milyen döntést hoz az ellenőr, ha a mintaátlag $\bar{X} = 0,99$?
2. Először kisorsolunk egy X véletlen számot számítógéppel, $[0, 1]$ -ben egyenletesen, majd 0 és \sqrt{X} között egyenletes eloszlással egy második, Y számot is. (a) Adja meg Y feltételes sűrűségfüggvényét az $X = x$ feltétel mellett! Adja meg Y (feltétel nélküli) sűrűségfüggvényét! (Ne felejtse el megadni a képletek értelmezési tartományait!) (b) Mennyi a valószínűsége, hogy az $X + Y$ összeg 1-nél kisebb lesz?
3. Egy 25 személyes utasszállító gépre, mely mindig teli van, az utasok fejenként maximum 10 kg poggyászt adhatnak fel. Tegyük fel, hogy egy poggyász súlya - mint valószínűségi változó - azt a folytonos eloszlást követi, melynek sűrűségfüggvénye $f(x) = c x^{0,5}$ ($0 < x < 10$), ahol c konstans. a) Mennyi a c konstans értéke? Mennyi egy poggyász súlyának a várható értéke, szórása? b) Amikor a 25 utas poggyászainak összsúlya meghalad egy bizonyos kritikus értéket, akkor a gép csak nyikorogva tud felszállni. Ha ennek az esélye csupán egy százalék, akkor mennyi ez a kritikus érték? (A Φ függvény segítségével adjon képletet c -re!)

1) $\mu = 1 \quad \sigma = 0,15$

$1 \pm 1,96 \frac{0,015}{\sqrt{4}}$
 $\pm 0,00735 = 0,007$

$z_{\frac{\alpha}{2}} = 1,96$

$1,96 \cdot 0,015 = 0,0294$
 $\frac{0,0294}{2} = 0,0147$

0,99 mely nem is kerül esik b.

2) $f_X(x) = \begin{cases} 1 & x \in [0,1] \\ 0 & \text{kie} \end{cases}$ $f_{Y|X}(y|x) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{x}} & y \in (0, \sqrt{x}) \\ 0 & \text{kie} \end{cases}$

$f_{X,Y}(x,y) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{x}} \cdot 1 & x \in (0,1) \quad 0 < y < \sqrt{x} \\ 0 & \text{kie} \end{cases}$

$f_Y(y) = \int_{-\infty}^{\infty} f_{X,Y}(x,y) dx = \begin{cases} 0 & y \notin (0,1) \\ \int_y^1 \frac{1}{\sqrt{x}} dx = [2\sqrt{x}]_y^1 = 2 - 2\sqrt{y} & y \in (0,1) \end{cases}$

$P(X+Y < 1) = \int_0^1 \int_y^{1-y} \frac{1}{\sqrt{x}} dx dy = \int_0^1 [2\sqrt{x}]_y^{1-y} dy = \int_0^1 (2\sqrt{1-y} - 2\sqrt{y}) dy = \left[\frac{4}{3}(1-y)^{3/2} - 2y^{3/2} \right]_0^1 = \frac{4}{3}(1-1)^{3/2} - 2(1)^{3/2} = -\frac{4}{3} + 2 = \frac{2}{3}$

$y^2 + y - 1 = 0$
 $y_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{1+4}}{2} = \frac{-1 \pm \sqrt{5}}{2}$

3) $\int_0^{10} c \sqrt{x} dx = \left[\frac{2c}{3} x^{3/2} \right]_0^{10} = \frac{2c}{3} \cdot 10^{3/2} = 1 \quad c = \frac{3}{2 \cdot 10^{3/2}}$

$M(X) = \int_0^{10} c \cdot x^{3/2} dx = \left[\frac{2c}{5} x^{5/2} \right]_0^{10} = \frac{2}{5} \cdot \frac{3}{2 \cdot 10^{3/2}} \cdot 10^{5/2} = \frac{3}{5} \cdot 10 = 6$